

De vliegende spin

Auteur: Lydia Verbeeck

Illustraties: Peter Nuyten

L E E S									
L	Leeservaring								
	A	B	C	D	E	F	G	H	
A	AVI								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
T	Thema								
	dieren, avontuur								
Toegekend door KPC Groep te 's-Hertogenbosch									

Aanvulling Leeslatthema's: vriendschap

Genre: dierenverhaal

Aantal bladzijden: 79

1 Korte inhoud

Kaketoe wil graag van iedereen horen of ze haar mooi vinden. Ze vraagt het aan de spin, die in haar kooi een web aan het spinnen is. Maar ze krijgt geen rechtstreeks antwoord. Het draait uit op een ruzie waarbij ook de kater betrokken wordt. Die springt op de kooi, de kooi valt, het deurtje springt open en ... kaketoë kiest de vrijheid. Als zij in de buitenlucht vliegt, blijkt dat spin tussen haar veren zit. Weer stelt ze de vraag: Vind je me mooi? Spin antwoordt haar dat één mening niet telt en stelt voor het aan wel honderd anderen te vragen. Als die allemaal vinden dat je mooi bent, dan moet het wel waar zijn, meent zij. Kaketoë besluit op zoek te gaan en spin vliegt mee. Ze spint een web in de kuif van kaketoë.

Ze botsen tegen een paartje houtduiven. Mevrouw houtduif blijkt jaloers, bang dat haar man er met kaketoë vandoor zal gaan. Voor spin is dat het bewijs dat mevrouw houtduif haar in ieder geval mooi vindt! Even later komen ze in een zwerm spreeuwen terecht. Die vinden het leuk om kaketoë te plagen. Ze vinden haar maar een opgedirkte tuthola. Net als het fout dreigt te gaan verzint spin een list en kunnen ze ontsnappen. Ze verstoppelen zich onder een struik. Daar blijken ze in een mierenstraatje te zitten. Dé kans voor kaketoë om een heleboel antwoorden op haar vraag te krijgen. Maar de mieren hebben geen tijd en marcheren verder. Spin en kaketoë overleggen waar ze naartoe zullen gaan. Kaketoë wil naar water. Dan pas ziet ze in haar spiegelbeeld in het water het web dat spin in haar kuif maakte. Een stofnest, denkt ze en duikt onder water. Daarna hoort ze het stemmetje van spin: help, help! schreeuwen. Spin dreigt te verdrinken. Een moedereend met kleintjes wijst haar waar spin drijft. Net op tijd weet kaketoë haar te redden. Weer op het droge ontmoeten ze een kikker, die kaketoë complimenteert met haar reddingsactie, maar ondertussen uit is op een lekker hapje spin. Moedereend heeft het door en waarschuwt kaketoë. Kikker druipt af. En dan komt het: moedereend zegt dat ze kaketoë dapper vindt voor zo'n mooi ding, ze had dat niet ver-

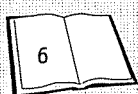

wacht. En spin bekent dat eend gelijk heeft. Tevreden vliegt kaketoe, met haar vriendin spin tussen haar veren, naar huis. De kooi staat weer rechtop met het deurtje open. Ze zijn thuis.

2 Villa-aspecten

2a Inleidend tekstje

De vliegende spin wordt ingeleid met de volgende tekst:

Hoe belangrijk is het wat anderen van je vinden?

Is de waarheid altijd leuk om te horen?

Wat is echte vriendschap waard?

De kaketoe vindt de antwoorden. En jij?

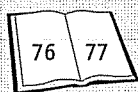
Wanneer u met de kinderen over deze tekst praat, kunnen de volgende zaken aan de orde komen:

Op het omslag van het boek staat de tekst: *'Vind je me mooi?'* vraagt kaketoe aan spin. En zo begint hun spannende vliegreis, op zoek naar het antwoord.

Kaketoe vraagt aan spin of deze haar mooi vindt. Wat vinden de kinderen van deze vraag? Is het belangrijk om te weten of anderen je mooi vinden? Vragen ze zichzelf wel eens af hoe anderen over hen denken? Met positieve opmerkingen van anderen zullen ze zeker geen moeite hebben. Maar hoe vinden ze het als anderen minder prettige dingen over hen te zeggen hebben? Zeggen kinderen altijd de waarheid tegen en over elkaar? Ook als de waarheid een minder prettige boodschap betreft? Tussen de regels van het inleidend tekstje kun je lezen dat de waarheid wel eens een vriendschap op het spel kan zetten. Klopt dat? Wat zouden de kinderen doen als ze moesten kiezen: een vriend of vriendin de waarheid over hem of haar vertellen, ook al betekent dat het einde van de vriendschap of niet helemaal eerlijk zijn met het geven van je mening en vrienden blijven? Of is hun vriendschap bestand tegen het vertellen van pijnlijke waarheden? Vraag aan de kinderen of ze tijdens het lezen van *De vliegende spin* nog eens terug willen denken aan het gesprekje en hun antwoorden op de vragen over dit inleidende tekstje.

2b Villa Alfabet

(De teksten met een grijze achtergrond komen uit het boek. De paginanummers staan erbij.)

Taalkamer

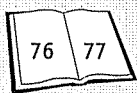
'Spin dacht nogmaals héél diep na, maar er schoot haar niets te binnen. Alle woorden waren op. Dat was haar nog nooit overkomen. Het maakte haar bang. Misschien vind ik nooit meer woorden, dacht ze.'

Ben jij wel eens bang dat jouw woorden opraken?

Begrijpen de kinderen waarom spin bang is dat ze nooit meer woorden zal vinden? Het is toch niet zo erg als je even niet weet wat te zeggen? Zijn de kinderen wel eens sprakeloos? Kunnen ze zich dat voorstellen: zonder woorden zijn? Niet meer weten wat je moet zeggen? Misschien kunnen ze een voorbeeld geven van een situatie waarin hun dat is overkomen. Begrijpen ze waarom spin in dit fragment zonder woorden is? Laat de bladzijden 55 tot en met 58 nog eens nalezen om te zien waarom spin tot deze verzuchting komt. Is het alleen omdat spin niet weet waar ze naartoe zullen gaan? Of steekt er meer achter?

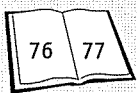
Wat vinden ze van de manier waarop Lydia Verbeeck duidelijk maakt dat spin even niets meer weet te zeggen: de woorden zijn op. Kunnen woorden voor altijd opraken? Zijn zij daar zelf ook wel eens bang voor geweest?

De 'even-alleen-zijn'-kamer

Zou kaketoe het nog iets kunnen schelen of spin haar mooi vindt? Hoe belangrijk is het dat een échte vriend of vriendin je mooi vindt?

Aan het eind van de zoektocht naar het antwoord op de vraag of ze mooi is, vindt kaketoe iets anders. Ze beseft dat spin haar vriendin is geworden. Een echte vriendin. Is dat niet veel belangrijker dan de mening van anderen over je uiterlijk? Kan het de kinderen eigenlijk schelen of hun vriend of vriendin vindt dat ze mooi zijn? Echte vrienden en vriendinnen kunnen toch alles van elkaar hebben? Dat is immers een van de kenmerken van échte vriendschap!

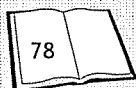
Toekomstzolder

Kat springt nóg een keer op de kooi. Het deurtje vliegt weer open. Wat doen kaketoe en spin?

Is de reis zo goed bevallen dat ze er nog een keer op uit gaan? Of zijn ze tevreden met hun vriendschap? Kaketoe hoeft niet zelf eten te zoeken. Spin heeft de ruimte om een web te spinnen. En ze hebben elkaar. Als één van de twee er weer op uit zal willen, wie zal dat dan zijn? Spin of kaketoe? Kunnen ze bedenken welke argumenten er zijn om weer op reis te gaan? En welke redenen zijn er om thuis te blijven? Stel dat ze weer de wijde wereld in gaan, kunnen de kinderen dan een nieuw avontuur bedenken? Komen ze dezelfde dieren weer tegen: het paartje houtduiven, de zwerm spreeuwen, de mie-ren, moedereend met haar kleintjes?

Lydia Verbeeck stuurde een e-mail aan alle lezers. De tekst luidt:

Van: villa@maretak.nl

Aan: <alle lezers van Villa Alfabet>

Hallo lieve lezers,

Soms denk ik wel eens: ik wou dat ik een vlieg was. Dan kon ik overal heen en stiekem alles zien en horen. Geef toe dat het wel eens leuk zou zijn. Dan kon ik bijvoorbeeld zelfs in het koninklijk paleis rondvliegen. Of ik zou gaan kijken welke pyjama jij draagt en of je wel bij je ontbijt de korstjes opeet.

Soms... als ik een spin of een vlieg of mijn kanarie naar mij zie kijken, vraag ik mij af: wat d  nk jij nu? Of denk je niet? Op een dag had een spin een web geweven in een hoek van mijn schrijfkamer. Hoog tegen het plafond. Daar zat ze mij aan te staren en ik-weet-niet-wat over mij te denken. Toen heb ik haar gezegd: wegwezen of ik schrijf een boek over je!

Bij mijn kinderen helpt zo'n dreigement bijna altijd. Dan zeg ik bijvoorbeeld: ruim je kamer op of ik schrijf er een boek over. De spin ging niet weg, dus heb ik een boek over haar geschreven. Intussen is ze verdwenen. Tenminste... ik zie haar niet meer. Misschien zit ze nog ergens verscholen. Weet je wat? Als ik dit boek nu eens 's nachts op mijn schrijftafel zou leggen. Elke nacht geopend op een andere bladzijde... Wie weet, kan deze spin niet alleen d  nken maar ook lezen!

Groetjes van Lydia

Als u met de kinderen praat over de e-mail van Lydia Verbeeck kunnen de volgende aspecten aan de orde komen:

Soms denk ik wel eens: ik wou dat ik een vlieg was.

Misschien dromen de kinderen er ook wel eens van om te kunnen vliegen. Wat zouden ze dan willen: vliegen als een vogel? Of net als Lydia als een vlieg? Vogels vliegen hoog in de lucht, laten zich meedrijven op de wind, duikelen en buitelen. Maar vliegen kunnen overal naar binnen. Stiekem gluren naar wat er gebeurt. Wat zouden de kinderen willen weten? Misschien zijn ze wel benieuwd naar de pyjama van de koningin als ze in het koninklijk paleis rondvliegen!

Soms... als ik een spin of een vlieg of mijn kanarie naar mij zie kijken, vraag ik mij af: wat d  nk jij nu? Of denk je niet?

Vragen de kinderen zich dat ook wel eens af: wat zou dat beest nou denken? Hun kat of hond of cavia zit hen aan te kijken, net als de kanarie van Lydia. Zijn ze benieuwd naar de gedachten van de dieren? Denken ze dat dieren gedachten kunnen hebben? Waaraan zien ze dat dan?

Bij mijn kinderen helpt zo'n dreigement bijna altijd. Dan zeg ik bijvoorbeeld: ruim je kamer op of ik schrijf er een boek over.

Helpt zo'n dreigement ook bij de lezers? Wat zeggen hun ouders als ze hun kamer moeten opruimen? Vast niet dat ze er een boek over gaan schrijven! Wat zouden ze doen als ze kind van Lydia Verbeeck waren? Ook bang zijn dat er een boek over hen geschreven wordt, of vinden ze dat juist spannend? Zouden ze hun eigen belevenissen ook wel eens in een boek willen lezen? Misschien kunnen ze Lydia mailen met het verzoek een boek te schrijven over de dingen waarover hun ouders altijd moeten mopperen.

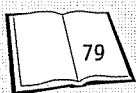
2c Vragen naar aanleiding van de Villaatjes

Na de hoofdstukken 2, 5 en 6 staan in het boek de Villaatjes afgedrukt. De vragen die daarbij horen en achter in het boek staan, zijn hieronder weergegeven.

Als u met de kinderen over het boek praat nadat ze het hebben uitgelezen, neem dan een selectie uit de vragen met hen door. Laat in eerste instantie de kinderen kiezen over welke vragen ze willen praten. Vraag dóór als er niet zo veel uitkomt. Vraag vooral weer naar eigen ervaringen en gevoelens in situaties die de kinderen zelf hebben meegemaakt.

U kunt er ook voor kiezen om de vragen meteen te bespreken als de hoofdstukken waarop de vragen betrekking hebben, gelezen zijn.

Het is bij het beantwoorden van de vragen onbelangrijk of het kind een 'goed antwoord' geeft. Vaak is niet duidelijk wat een correct antwoord is. Bovendien is het overdenken van de vraag het belangrijkste.

Vragen na hoofdstuk 2, bladzijde 21

1 Vindt spin kaketoe nu mooi of niet?

Wat vinden de kinderen van de redenering van spin? Die komt erop neer dat als spin zegt dat ze kaketoe mooi vindt, kaketoe nog niet zeker is dat het dan ook zo is. Spin raakt hier een diepzinnige kwestie: wanneer ben je er zeker van dat iemand de waarheid over je zegt? Als iemand je beste vriend of vriendin is? Als je familie iets over je zegt? Als vreemden iets over je zeggen? Kun je er ooit helemaal zeker van zijn?

2 Wat vind je van spin? Slim? Eerlijk?

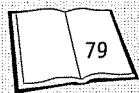
Of is spin wijs, zoals kaketoe zegt? Hoe reageren de kinderen als iemand hun zou vragen of hij/zij mooi is? Geven ze hun echte mening, of houden ze rekening met gevoelens van de ander? Verpakken ze de boodschap in net zulke ontwijkende antwoorden als spin doet?

3 Klopt het 'als 100 anderen het vinden', dat het dan ook waar is?

De vraag naar wat absoluut waar is. Telt de mening van velen altijd? Heeft iemand die een ander oordeel heeft dan 100 anderen per definitie ongelijk? Geldt dat voor alle kwesties? Zijn er dingen die altijd waar zijn, aan wie je het ook vraagt? Vraag de kin-

deren naar voorbeelden. Misschien komen ze met voorbeelden uit de wiskunde: $1 + 1$ is altijd 2. Moeilijker wordt het als gaat om zaken waarbij een mening over iets of iemand gevraagd wordt. Wat telt voor de kinderen zwaarder: de mening van velen, of de eigenzinnige mening van een enkeling?

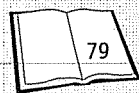
Vragen na hoofdstuk 5, bladzijde 47

- 1 Spin wilde eigenlijk bij de mooie struik met lekkere vliegen blijven. Snap je waarom ze toch met kaketoë meeging?

Is dat omdat juist zij had voorgesteld het antwoord op de vraag van kaketoë bij 100 anderen te gaan zoeken? Wil ze kaketoë niet alleen laten? Begint ze al iets van vriendschap voor kaketoë te voelen? Is ze bang om alleen achter te blijven in een vreemde omgeving? Is ze nieuwsgierig of kaketoë het antwoord zal vinden? Kunnen de kinderen zich voorstellen dat spin voor een moeilijke keus staat?

- 2 Spin lost moeilijke situaties op een slimme manier op. Wat zou er gebeurd zijn met kaketoë als ze de houtduiven en de zwerm spreeuwen alléén was tegengekomen?

Laat de kinderen spin en kaketoë eens typeren door aan te geven welke begrippen het best bij ieder van de twee dieren passen: wijs, slim, bedachtzaam, onnadenkend, naïef. Hoe zouden de ontmoetingen met de houtduiven en de spreeuwen afgelopen zijn zonder spin? Laat de kinderen vertellen en hen daarna de rol van spin nog eens aangeven.

Vragen na hoofdstuk 6, bladzijde 59

- 1 Spin weet niet wat ze wil. Wat moet spin gaan doen, vind je?

'Ik wou dat ik je vriendin niet was, dan kon ik je nu lekker in de steek laten,' verzucht spin (blz. 55). Spin heeft helemaal geen zin meer om verder te trekken op zoek naar het antwoord op de vraag van kaketoë. Maar ja, ze is de vriendin van kaketoë geworden. En een vriendin laat je niet in de steek. Hoe denken de kinderen over dit dilemma? Staan zij zelf wel eens voor die keus? Iets doen voor een vriend/vriendin, waar je zelf helemaal geen zin in hebt? Is vriendschap je zo veel waard, dat je dingen doet die je eigenlijk niet wilt?

Hebben ze opgemerkt dat spin eigenlijk zelf geen beslissing heeft genomen? Kaketoë gaat opeens naar water als spin nog volop aan het nadenken is over wat ze moet doen. Of is het feit dat spin niet protesteert toch een soort beslissing?

- 2 Zal kaketoë eindelijk het antwoord vinden op de vraag of ze mooi is?

Laat de kinderen een voorspelling doen. Wat zal het antwoord zijn? Wie zal het antwoord geven? Kunnen de kinderen bedenken aan wiens mening kaketoë de meeste waarde hecht?

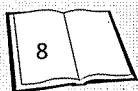
3 Vind jij kaketoe eigenlijk mooi?

Wanneer vind je iemand mooi? Gaat het daarbij alleen om uiterlijk? Welke dieren vinden de kinderen mooi? Zijn er ook lelijke dieren? Waarom zou kaketoe eigenlijk willen weten of anderen haar mooi vinden? Zou jij willen weten of anderen jou mooi vinden?

3 Extra verdieping

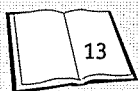
3a Praten over taal en gevoel

In *De vliegende spin* komen taal- en/of gevoelsaspecten voor die de moeite waard zijn om te bespreken. Hieronder volgt een selectie, voorzien van bespreeksuggesties.

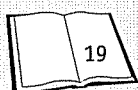
'Dat is ook onbeleefd, je hoort niet te zeggen dat je iemand dom vindt.'

En als je dat nu echt vindt? Waarom is het onbeleefd om de waarheid te zeggen? Is de waarheid zeggen altijd onbeleefd? Kan het iemand ook helpen om hem/haar eens goed de waarheid te zeggen?

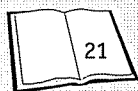
Wat gaf het ook dat hij erbovenop vloog? Hij kwam toch altijd op zijn pootjes terecht. Hij wel.

Kennende kinderen de uitdrukking dat katten altijd op hun pootjes terechtkomen? Zien de kinderen de humor in de toevoeging 'Hij wel'? Hadden ze meteen door dat dit betekende dat de andere dieren niet op hun pootjes terecht zouden komen?

'Helemaal niet. Dan weet je dat IK jou mooi vind. Misschien heb ik wel een vreselijk slechte smaak. Misschien vind ik vreselijk lelijke dingen mooi. Dus... zou het kunnen dat je eigenlijk erg lelijk bent als ik zeg dat je mooi bent. Volg je me nog?'

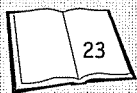
Wat vinden de kinderen van deze redenering? Eigenlijk zegt spin: IK kan jou wel mooi vinden, maar dat wil nog niet zeggen dat het dan ook werkelijk zo IS. Het verschil tussen mening en feit wordt op deze manier verwoordt. Laat de kinderen voorbeelden bedenken, geef eventueel voorzetjes met uitspraken als: spinnen zijn enge dieren, waar of niet waar? Spinazie is geen lekkere groente, waar of niet waar? Welk verschil is er met de volgende vragen: een spin heeft acht poten, waar of niet waar? Spinazie is een groene groente, waar of niet waar?

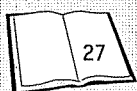
Terwijl ze wachtte op de klap, zag ze de film van haar te korte leven aan zich voorbijtrekken.

Zijn de kinderen bekend met dit fenomeen? Je komt in een levensbedreigende situatie terecht, je denkt dat je dood gaat en in een flits "zie" je gebeurtenissen uit je leven in je hoofd voorbijkomen. Vertel aan de kinderen dat er mensen zijn die dit uit eigen ervaring kunnen vertellen.

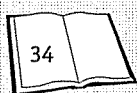

Een vriendin? Dat maakte spin helemaal week vanbinnen.
Nog nooit had iemand haar 'vriendin' genoemd.

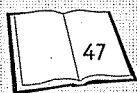
Even kwam ze nog in de verleiding: zou ze toch niet blijven?
Toen herinnerde ze zich hoe ze door kaketoë 'vriendin' werd genoemd. Ze werd weer helemaal warm vanbinnen en zei: 'Waar wacht je nog op?'

Kunnen de kinderen zich inleven in het gevoel dat spin kreeg toen kaketoë haar vriendin noemde? Hoe belangrijk vinden zij het om een echte vriend of vriendin te hebben?

'Nou,' zei spin tegen kaketoë, 'één ding is wel duidelijk.
Mevrouw Houtduif vond je mooi, daarom was ze jaloers op jou.'

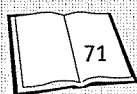
Zijn de kinderen het met spin eens? Denken ze ook dat mevrouw Houtduif dacht dat meneer Houtduif met kaketoë zou willen trouwen, omdat ze zo mooi is? Hebben ze ook moeten lachen om de vergelijking van het web van spin op het hoofd van kaketoë met een bruidssluier?

...toen kaketoë zuchtte. De zucht kwam van heel diep en was heel hard en lang. Het leek alsof kaketoë leegliep.

Vinden de kinderen dat Lydia Verbeeck het gevoel dat kaketoë gehad moet hebben na de ontsnapping aan de spreuwen goed weergeeft? Een heel diepe zucht. Kennen ze de uitdrukking: die zucht komt uit je tenen?

blz. 48 – blz. 59: In hoofdstuk 6 (Nietes! Welles!) wordt gebruik gemaakt van typografische elementen om gevoelens duidelijk te maken. Op bladzijde 49 wordt het verschil in zuchten bij kaketoë en spin verbeeld. Op bladzijde 56 wordt benadrukt hoe boos spin is. Als je al die mieren ziet op bladzijde 50 tot en met 54 dan voel je ze kriebelen. Wat vinden de kinderen van deze manier van benadrukken van gevoelens?

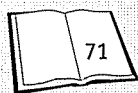

'Je bent heel dapper, meisje, en dat voor zo'n mooi ding, ik had je er niet voor aangezien.'

Moedereend geeft hier blijk van een vooroordeel: als je mooi bent, dan kun je niet dapper zijn. Ze verbaast zich er immers over dat de mooie kaketoë ook dapper blijkt te

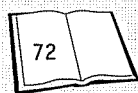

zijn. Wat vinden de kinderen?

Spin wurmde zich uit het warme, veilige plekje en zei: 'Ik ben niet doof.' Ze kroop over de hals van kaketoe en nestelde zich weer in de kuif. 'Ze heeft gelijk.'
'Je vindt me dus ook mooi?'
'Ja!'

Hier geeft spin eindelijk haar mening op de vraag van kaketoe. Nu zaait ze geen twijfel meer. Komt dat omdat kaketoe haar gered heeft? Of omdat ze intussen vriendinnen zijn geworden?

'Wat als ze me niet meer willen?' vroeg ze nerveus.
'Wie zou er zo'n mooie vogel als jij niet willen?' zei spin. 'En dan nog eentje die ook heel dapper is!'

Zou spin dit nu echt menen of wil ze alleen maar graag naar huis? Spin is nu eenmaal heel slim, nietwaar?

Lydia Verbeeck maakt vaak gebruik van humoristische beschrijvingen. Hieronder volgen een paar voorbeelden. Zijn de kinderen het met deze selectie eens? Zijn ze zelf meer voorbeelden tegengekomen?

Blz. 10: Spin maakte met één van haar acht poten een lelijk gebaar. 'Dat heb ik gezien!' zoemde de vlieg.

Blz. 11: Een sputterende spin is geen gezicht, vond de kater, maar een vervelende vlieg nog minder.

Blz. 26: Even later zat spin doodstil middenin haar gloednieuwe web. Het duurde maar even of een vlieg vloog ertegenaan. 'Haha!' lachte spin. 'Welkom in mijn restaurant.'

Blz. 30: Nou ja, het leek alsof ze het lief zei, maar in haar ogen broeiden donder en bliksem.

Blz. 54: Als je één mier gezien had, dan wist je het wel, ze waren allemaal hetzelfde.

Blz. 66: Kaketoe heen-en-weerde driftig met haar pootjes.

3b Kennis van genres

De vliegende spin is een dierenverhaal. Lydia Verbeeck voert dieren op die met elkaar praten, die dezelfde gevoelens hebben als mensen kunnen hebben. Denken de kinderen dat dit verhaal ook geschreven had kunnen worden met mensen in plaats van dieren in de hoofdrol? Wat zou hetzelfde zijn? Wat zou er anders zijn? Zijn sommige dingen gemakkelijker te beschrijven juist omdat het dieren zijn in dit verhaal? Welke elementen uit het verhaal hadden er beslist anders uitgezien als het geen dierenverhaal, maar een realistisch verhaal geweest was? Hoe waarderen de kinderen dierenverhalen in het algemeen? Vinden ze het leuk om dieren menselijke dingen te laten beleven? Of lezen ze liever een dierenverhaal waarin dieren dingen beleven die echt bij het dierenleven horen?

3c Praten over illustraties

Wanneer het kind het Boekprofiel heeft ingevuld, neemt u dit erbij. Vond hij/zij de tekeningen van Peter Nuyten goed passen bij het verhaal? Laat de kinderen vertellen waarom zij 'ja', 'weet niet' of 'nee' invulden. Vraag verder wat zij van de illustraties vinden, ook los van het verhaal. Spreekt de tekenstijl hen aan? Laat ze vertellen of de dieren en situaties op de tekeningen 'levensecht' (realistisch) zijn. Zouden het ook foto's geweest kunnen zijn?

Kunnen ze vertellen hoe de illustrator tekent: veel lijntekeningen, veel ingekleurde vlakken, of een combinatie daarvan.

Vergelijk met de kinderen de tekeningen in dit boek eens met die in een ander boek. Zoek een boek uit waarin de illustrator een heel andere stijl van tekenen heeft. Laat de verschillen in tekenstijl benoemen. Let op zaken als: grote lijnen – details, bijna alleen lijnen – vlakken, realistisch – schetsmatig, sfeer die de tekeningen oproepen.

De vliegende spin is een dierenverhaal waarin de dieren optreden met menselijke trekken. Kunnen de kinderen dat ook zien aan de illustraties? Is Peter Nuyten erin geslaagd om de emoties die kaketoetoe en spin doormaken in hun avonturen goed weer te geven?

Laat ze eens kijken naar de gezichtsuitdrukkingen en houdingen van de twee. De illustraties op de bladzijden 21, 30, 45 en 52 bijvoorbeeld lenen zich daar goed voor.

De maan is te laat is ook een dierenverhaal in Villa Alfabet oranje. Dat boek is geïllustreerd door Beatrijs van den Bos. Laat de kinderen beide tekenstijlen eens met elkaar vergelijken. Kunnen ze bedenken waarom de dieren in *De maan is te laat* kleren aanhebben en in *De vliegende spin* niet?

4 Verwerking

Voor verdere verwerking is nog een aantal kopieerbladen opgenomen.

4a is het Boekprofiel.

4b een creatieve opdracht.

4c de brief aan Lydia Verbeeck, de schrijfster van *De vliegende spin*.

4d tenslotte, is het titelblad.